

Uz sākumlapu>Ģimenes lietas un mantojums>Vecāku atbildība – bērna aizgādība un saziņas tiesības

Lūdzu, ņemiet vērā, ka šai lapai nesen tika atjaunināta oriģinālvalodas [fr](#)

franču

versija. Mūsu tulkotāji pašlaik gatavo versiju valodā, kuru esat izvēlēties.

Swipe to change

Vecāku atbildība – bērna aizgādība un saziņas tiesības

Luksemburga

1 Kāda ir juridiskā termina „vecāku atbildība” praktiskā nozīme? Kādas tiesības un pienākumus personai uzliek vecāku atbildība?

No terminoloģijas viedokļa Luksemburgā biežāk lieto jēdzienu “vecāku vara”, nevis “vecāku atbildība”. Šis jēdziens ietver visas tiesības un pienākumus, kādi ar likumu ir uzticēti vecākiem attiecībā uz viņu apgādājamo nepilngadīgo bērnu personu un mantu, lai vecāki varētu izpildīt savus aizsardzības, audzināšanas un uzturēšanas pienākumus.

Abiem vecākiem ir vecāku vara, lai viņi aizsargātu savu bērnu drošību, veselību un tikumību, un gādātu par savu bērnu audzināšanu un viņu attīstības nodrošināšanu pienācīgas cilvēka cieņas apstākļos. Vecākiem ir tiesības un pienākums uzraudzīt bērna uzturēšanu un audzināšanu. Vecāku vara nav absolūtas un diskrecionāras vecāku tiesības — tā jāīsteno bērna interesēs.

2 Kam parasti tiek piešķirta vecāku atbildība par bērnu?

Principā, ja ir pierādīta abu vecāku paternitāte un maternitāte, tie vecāku varu īsteno kopīgi neatkarīgi no tā, vai viņi ir precējušies, ir civilpartnerattiecībās, dzīvo šķirti vai ir šķīrušies. Ja attiecībā uz kādu no vecākiem paternitāte vai maternitāte nav noteikta vai ja viens no tiem ir miris, promesošs vai nespēj izteikt savas vēlmes, otrs vecāks īsteno vecāku varu viens.

3 Vai vecāku vietā var iecelt citu personu, ja vecāki nespēj vai nevēlas uzņemties vecāku atbildību par savu bērnu?

Ja vecāki nomirst vai nespēj rūpēties par saviem bērniem, ir jāieceļ aizbildnis (*tuteur*). Pārdzīvojušais vecāks var izvēlēties aizbildni. Ja šāda izvēle nav veikta, aizbildni ieceļ oficiālā ģimenes sanāksmē (to sauc par ģimenes padomi — *conseil de famille*) vai — ja tas nenotiek — to ieceļ ģimenes lietu tiesnesis (*juge aux affaires familiales*).

4 Kā tiek risināts jautājums par vecāku turpmāko atbildību, ja vecāku laulība tiek šķirta vai ja vecāki vairs nedzīvo kopā?

Principā vecāku laulības šķiršana vai laulāto atšķiršana nemaina vecāku varas īstenošanas kārtību — abi vecāki saglabā kopīgu vecāku varu. Pēc atšķiršanas vecākiem jāturpina rīkoties kopā, pieņemot svarīgus lēmumus par bērna dzīvi. Attiecībā uz labticīgām trešām personām — tiek uzskatīts, ka vecāks, kurš vienpusēji veic kādas ierastas vecāku varas darbības, kas saistītas ar bērna personu, rīkojas ar otra vecāka piekrišanu.

Tiesa var uzticēt vecāku varu tikai vienam no vecākiem tikai tad, ja tas ir bērna interesēs. Šādā gadījumā vecāks, kam uzticēta vecāku vara, lēmumus par bērnu pieņem vienpersoniski. Tomēr otram vecākam saglabājas tiesības tikt informētam un uzraudzīt bērna uzturēšanu un audzināšanu. Tam ir arī saskarsmes tiesības un tiesības bērnu uzņemt pie sevis, ja vien nopietnu iemeslu dēļ tās izņēmuma kārtā netiek liegtas.

Izņēmuma gadījumos tiesa var nolemt, ka bērns mitināsies pie trešās personas, kas īsteno vecāku varu attiecībā uz šo bērnu.

Ja bērns ir pārcelts pie trešās personas ar vecāku piekrišanu, vecāki saglabā vecāku varu. Tomēr persona, pie kuras bērns mitinās, veic visas ierastās darbības, kas saistītas ar bērna uzraudzību un audzināšanu. Tiesa var izmitināt bērnu pie trešās personas uz laiku, kā arī lemt, ka šai trešai personai ir jāpiesakās aizbildnībai.

5 Ja vecāki noslēdz vienošanos par vecāku atbildību, kādas formalitātes ir jāievēro, lai šī vienošanās būtu juridiski saistoša?

Jebkāda vecāku vienošanās par vecāku varas jautājumiem ir juridiski saistoša tikai tad, ja to apstiprinājusi kompetentā tiesa.

6 Kādi ir alternatīvie konfliktu ārpustiesas risināšanas līdzekļi, ja vecāki nevar vienoties par vecāku atbildības jautājumu?

Vecāki var vērsties pie mediatora ģimenes lietās.

7 Kādus jautājumus attiecībā uz bērnu var izlemt tiesnesis, ja vecāki iesniedz lietu tiesā?

Ģimenes lietu tiesnesis var lemt par šādiem jautājumiem.

Prasības, kas saistītas ar vecāku varas īstenošanu, izņemot tās, kas saistītas ar vecāku varas atņemšanu: tas ietver jautājumus, kas saistīti ar to, kā vecāki īsteno kopīgu vecāku varu, neatkarīgi no tā, vai viņi ir precējušies, dzīvo šķirti vai ir šķīrušies. Tiesa var uzticēt vecāku varu tikai vienam no vecākiem tikai tad, ja tas ir bērna interesēs.

Tāda vecāka saskarsmes tiesības un tiesības bērnu uzņemt pie sevis, kuram atņemta vecāku vara: šīs tiesības var liegt tikai nopietnu iemeslu dēļ.

Bērna tiesības uzturēt attiecības ar augšupējiem radniekiem: šīs tiesības var neievērot tikai tad, ja tas nepieciešams bērna interesēs. Šādā gadījumā par to, kā notiks bērna saziņa ar attiecīgo radnieku, lemj tiesa.

Citu personu — radnieku un citu — saskarsmes tiesības un tiesības bērnu uzņemt pie sevis: tiesa piešķir šādas tiesības izņēmuma gadījumos.

Pienākums piedalīties bērna uzturēšanā un audzināšanā, vecākiem dzīvojot kopā. Ja vecāki sāk dzīvot šķirti, šis pienākums var nozīmēt, ka jāveic uzturīdzekļu maksājumi, kuru apmēru nosaka atbilstoši bērna vajadzībām un katra vecāka iespējām tos nodrošināt; uzturīdzekļu maksāšana var turpināties arī pēc pilngadības sasniegšanas, ja bērns nespēj pats sevi uzturēt.

8 Ja tiesa nolemj nodot bērnu viena vecāka atsevišķā aizgādībā, vai tas nozīmē, ka viens no vecākiem var izlemt visus jautājumus attiecībā uz bērnu, iepriekš nekonsultējoties ar otru vecāku?

Principā vecāku laulības šķiršana vai laulāto atšķiršana nemaina vecāku varas īstenošanas kārtību — abi vecāki saglabā kopīgu vecāku varu. Viņiem jāturpina kopīgi pieņemt svarīgus lēmumus par bērna dzīvi (uzturēšanu, audzināšanu, izglītību utt.).

Tiesa uztic vecāku varu tikai vienam no vecākiem tikai tad, ja tas ir bērna interesēs. Šādā gadījumā vecāks, kam uzticēta vecāku vara, lēmumus par bērnu pieņem vienpersoniski. Tomēr otram vecākam saglabājas tiesības tikt informētam un uzraudzīt bērna uzturēšanu un audzināšanu. Tam ir arī saskarsmes tiesības un tiesības bērnu uzņemt pie sevis, ja vien nopietnu iemeslu dēļ tās izņēmuma kārtā netiek liegtas. Tādējādi, ja vecāki kā laulātie tiek atšķirti, katram no viņiem ir jāuztur personīgas attiecības ar bērnu un jāciena bērna attiecības ar otru vecāku.

Ja vecāks, kam atņemta vecāku vara, uzskata, ka otrs vecāks vecāku varu neīsteno bērna interesēs, tas var vērsties attiecīgajā tiesā, lai tā izšķirtu šo strīdu. Šādā gadījumā tiesa, ja tas nepieciešams, var mainīt piešķirto vecāku varu vai tās īstenošanas nosacījumus.

9 Ja tiesa nolemj nodot bērnu abu vecāku kopējā aizgādībā, ko tas nozīmē praktiski?

Kopīga vecāku vara nozīmē pieņemumu, ka vecāku šķiršanās gadījumā starp viņiem valdīs sapratne un vienprātība, kas ļaus vecākiem pastāvīgi un konstruktīvi sadarboties to lēmumu pieņemšanā, kuri attiecas uz vecāku varas īstenošanu, bērna uzturēšanu un audzināšanu. Ģimenes lietu tiesneša lēmumu pamatā vienmēr ir bērna intereses.

10 Kurā tiesā vai iestādē ir jāvērsas ar iesniegumu par vecāku atbildību? Kādas formalitātes ir jāievēro un kādi dokumenti jāpievieno iesniegumam?

Prasītājs var vērsties pie ģimenes lietu tiesneša, iesniedzot prasību rajona tiesā (*tribunal d'arrondissement*). Prasībā jānorāda pieteikuma datums un būtība, pušu uzvārdi, vārdi, adreses un to dzimšanas datums un vieta. Ja prasītājs nedzīvo Luksemburgā, prasībā jānorāda adrese dokumentu saņemšanai Luksemburgā. Pusēm nav jāizmanto advokāta pakalpojumi. Tiesas kanceleja (*greffe*) uzaicina puses ierasties 15 dienu laikā; izņēmuma kārtā šo termiņu var pagarināt attāluma dēļ, kā paredzēts Jaunajā civilprocesa kodeksā (*Nouveau Code de procédure civile*).

Parasti lietu izskata ģimenes lietu tiesnesis, bet izņēmums ir prasības par vecāku varas pilnīgu vai daļēju atņemšanu — tās ir piekritīgas rajona tiesai, kas izskata civillietas. Šādas prasības ceļ prokurors tajā rajona tiesā, kurai ir jurisdikcija viena no vecākiem dzīvesvietā (*domicile*) vai uzturēšanās vietā (*résidence*). Ja vecāku dzīvesvieta vai uzturēšanās vieta valstī nav zināma, prasību ceļ tā rajona tiesā, kurā ir bērnu dzīvesvieta. Ja visi bērni nedzīvo vienā rajonā, prasību ceļ Luksemburgas rajona tiesā. Prokurors ierosina izmeklēšanu par nepilngadīgā ģimenes apstākļiem un attiecībā uz viņa vecāku labām personiskajām īpašībām. Vecākiem tiek dots rīkojums iesniegt tiesai jebkādas piezīmes un iebildumus, ko viņi uzskata par vajadzīgiem. Prasībā par vecāku varas atņemšanu izklāsta faktus, un tai pievieno apliecināšus dokumentus. Tiesas sekretārs (*greffier*) informē vecākus vai augšupējos radniekus, pret kuriem celta prasība, un uzaicina viņus ierasties tiesā. Viņiem nav jāizmanto advokāta pakalpojumi. Jebkurā gadījumā tiesa pēc savas ierosmes vai pēc puses pieprasījuma var noteikt pagaidu pasākumus, ko tā uzskata par vēlamiem, attiecībā uz vecāku varas par bērnu īstenošanu. Tiesa var arī atcelt vai grozīt šādus pasākumus. Vecākam vai aizbildnim, kas vēlas atgūt viņam atņemtās tiesības, ir jāiesniedz prasība tiesā tajā rajonā, kurā atrodas personas, kam tiesības piešķirtas, dzīvesvieta vai uzturēšanās vieta.

11 Kāda kārtība ir jāievēro šajos gadījumos? Vai ir iespējams lietu risināt paātrinātā kārtībā?

Lietas, ko izskata ģimenes lietu tiesnesis, ierosina, iesniedzot prasību rajona tiesā; to var izdarīt kāds no vecākiem vai nepilngadīgais, kurš spēj izteikt savu viedokli, saskaņā ar Jaunā civilprocesa kodeksa 1007-50. pantu. Pusēm nav jāizmanto advokāta pakalpojumi, izņemot gadījumu, kad prasību iesniedz laulības šķiršanas lietā, kas ierosināta sakarā ar to, ka laulāto attiecības neatgriezeniski izjukušas, vai laulāto atšķiršanas lietā. Minētajos gadījumos obligāti jāizmanto tiesā akreditēta advokāta (*avocat à la Cour*) pakalpojumi.

Prasība jāiesniedz brīvā formā tās tiesas sekretāram, kurai ir jurisdikcija attiecīgajā teritorijā, proti, to iesniedz:

tiesai ģimenes dzīvesvietas rajonā;

ja vecāki dzīvo šķirti — tiesai tā vecāka dzīvesvietas rajonā, pie kura parasti dzīvo nepilngadīgie bērni, ja vecāku vara tiek īstenota kopīgi, vai tiesai tā vecāka dzīvesvietā, kurš īsteno vecāku varu viens;

citos gadījumos — tiesai tās personas uzturēšanās vietas rajonā, kas neierosināja lietu.

Kopīgu prasību iesniedz tā rajona tiesā, kurā dzīvo kāda no pusēm, t. i., puses var izvēlēties vienu vai otru. Plašāka informācija ir izklāstīta Jaunā civilprocesa kodeksa 1007-2. pantā.

Ja prasību iesniedz laulības šķiršanas lietā, kas ierosināta sakarā ar to, ka laulāto attiecības neatgriezeniski izjukušas, vai laulāto atšķiršanas lietā, teritoriālā jurisdikcija ir tiesai tajā rajonā, kurā atrodas laulāto kopīgā dzīvesvieta, vai — ja kopīgas dzīvesvietas nav — rajonā, kurā atrodas tā laulātā dzīvesvieta, kurš lietā ir atbildētājs.

Lietas, kas saistītas ar prasībām par vecāku varas noteikšanu vai mainīšanu vai saskarsmes tiesībām un tiesībām bērnu uzņemt pie sevis, tiek iztiesātas viena mēneša laikā pēc pavēstes.

Ģimenes lietu tiesas sēdes nav publiskas. Tās notiek aiz slēgtām durvīm. Parasti tiesnesis pieņem lēmumu vienpersoniski, bet, ja lieta ir sevišķi sarežģīta, tas var lūgt strīdu izskatīt vairāku tiesnešu komisijā. Ģimenes lietu tiesnesis izskata arī prasības par pagaidu pasākumiem.

Ģimenes lietu tiesnesis personīgi uzklausa katru pusi, un tiesneša uzdevums ir mēģināt tās samierināt. Tiesnesis var piedāvāt mediācijas pasākumu.

Tiesnesis var izdot rīkojumu par izmeklēšanu attiecībā uz ģimenes situāciju (*enquête sociale*) vai jebkādu citu pārbaudi. Kad ģimenes lietu tiesnesis lemj par vecāku varas īstenošanas kārtību, tas cita starpā var ņemt vērā to, kā vecāki to īstenojuši līdz šim, kā arī iepriekšējās vienošanās, bērna izteiktās vēlmes, katra vecāka spējas veikt savus pienākumus un cienīt otru vecāku un veiktās izmeklēšanas vai pārbaudes rezultātus.

Ja tiek prasīti uzturlīdzekļu maksājumi vai ieguldījums bērna uzturēšanā un audzināšanā, ģimenes lietu tiesnesis var izdot rīkojumu, kurš prasa pusēm un pat trešām personām sniegt informāciju vai uzrādīt grāmatvedības uzskaiti vai grāmatvedības dokumentus, kas liecina par pušu ienākumiem, parādiem vai peļņu.

Ģimenes lietu tiesneša lēmumus var pārsūdzēt 40 dienu laikā. Pārsūdzības pieteikums jāparaksta tiesā akreditētam advokātam.

Ja ģimenes lietu tiesnesis jau izskata prasību par lietas būtību un ir ārkārtēja steidzamība, kas prasībā pienācīgi jāpamato, tiesnesim var iesniegt prasību par pagaidu pasākumiem (*mesures provisoires*), lai tā tiktu izskatīta saīsinātā ārkārtas procedūrā (*en référé exceptionnel*). Prasība par pagaidu pasākumiem jāiesniedz tās rajona tiesas sekretāram, kuras kompetencē ir iztiesāt lietu pēc būtības. Pusēm nav jāizmanto advokāta pakalpojumi.

12 Vai ir iespējams saņemt juridisku palīdzību, lai segtu tiesas izdevumus?

Personas, kuru ienākumi saskaņā ar Luksemburgas tiesībām ir uzskatāmi par nepietiekamiem, var saņemt juridisko palīdzību (*assistance judiciaire*). Lai saņemtu šādu palīdzību, attiecīgajām personām jāaizpilda anketa, ko var saņemt Centrālajā sociālās palīdzības dienestā (*Service central d'assistance sociale*), un tā jānosūta teritoriāli piekritīgās advokātu kolēģijas priekšsēdētājam (*Bâtonnier de l'Ordre des avocats*), kurš pieņems lēmumu.

Juridiskā palīdzība sedz visas izmaksas, kuras izriet no prasības iesniegšanas, lietas izskatīšanas vai citām darbībām, saistībā ar ko šī palīdzība ir piešķirta.

Konkrēti — tā sedz valsts nodevas un reģistrācijas maksas; tiesas nodevas, maksu par advokātu pakalpojumiem, maksu par tiesu izpildītāju pakalpojumiem un saistītās nodevas, maksu par notāru pakalpojumiem un saistītās nodevas, maksu par speciālistu pakalpojumiem un saistītās nodevas; kompensācijas lieciniekiem, kā arī tulkotāju un tulku honorārus; maksas par apliecībām, kurās izklāstīta ārvalstu tiesību nostāja (*certificats de coutume*); ceļa izdevumus; nodevas un maksas, kas saistītas ar reģistrācijas, hipotēku un apgrūtinājumu formalitātēm; nepieciešamības gadījumā — izmaksas par paziņojumu publicēšanu laikrakstos.

13 Vai lēmumu par vecāku atbildību ir iespējams pārsūdzēt?

Lēmumu par vecāku varu var pārsūdzēt apelācijas tiesā (*Cour d'appel*). Principā termiņš pārsūdzības iesniegšanai ir 40 dienas. Tomēr gadījumā, kad tiek pārsūdzēts tāds ģimenes lietu tiesneša lēmums par pagaidu pasākumiem, kas pieņemts laulības šķiršanas lietā, kura ierosināta sakarā ar to, ka laulāto attiecības neatgriezeniski izjukušas, vai laulāto atšķiršanas lietā, vai lietā, ko izskata saīsinātā ārkārtas procedūrā, termiņš ir 15 dienas.

14 Dažos gadījumos varbūt ir jāvērsas tiesā vai citā iestādē, lai panāktu, ka lēmums par vecāku atbildību tiek izpildīts. Kāda kārtība ir jāievēro šādos gadījumos?

Ģimenes lietu tiesnesis, kas ir pieņēmis lēmumu par grafiku, saskaņā ar kuru bērns dzīvo pārmaiņus pie abiem vecākiem, vai apstiprinājis vecāka vai trešās personas saskarsmes tiesības, var pēc tam lēmumu papildināt ar piespiedu izpildes pasākumiem. Tiesnesis nosaka, kādi būs šie pasākumi un kāda būs to īstenošanas kārtība, ņemot vērā bērna intereses. Lai panāktu lēmuma izpildi, tiesnesis var noteikt soda naudu par kavējumu.

Luksemburgas tiesībās ir paredzētas divas iespējas, kā nodrošināt lēmuma par vecāku varu izpildi gadījumā, kad to sistemātiski atsakās izpildīt.

Pirmkārt, ir paredzēts civiltiesisks sods, t. i., periodisks soda maksājums (*astreinte*), ko nosaka ģimenes lietu tiesnesis, lai panāktu, ka vecāks, kurš neievēro lēmumu, izpilda savus pienākumus. Lieta par kavējuma naudas noteikšanu ir jāierosina bērna dzīvesvietas rajona tiesā.

Ja kāds no vecākiem pastāvīgi nepilda tiesas lēmumus par saskarsmes tiesībām un tiesībām bērnu uzņemt pie sevis vai par bērna uzturēšanos pārmaiņus pie abiem vecākiem, ģimenes lietu tiesnesis var ierosināt ģimenes mediāciju. Ja lēmumu nepildīšana turpinās, tiesnesis var pēc tā vecāka pieprasījuma, kuram tiek nodarīts kaitējums, mainīt piešķirto vecāku varu vai saskarsmes tiesības un tiesības bērnu uzņemt pie sevis, piešķirot varu vai tiesības otram vecākam.

Otrkārt, ir paredzēti kriminālsodi, ko piemēro gadījumos, kad netiek pildīta prasība par bērna nodošanu. Prokuratūra var sākt lietu pēc savas iniciatīvas vai pēc cietušā iesniegtas kriminālsūdzības. Rajona tiesa, kas atbild par krimināllietām, nosaka kriminālsodus un — attiecīgā gadījumā — kompensāciju, kas piešķirama cietušajam. Pusēm nav jāizmanto advokāta pakalpojumi.

15 Kas man jā dara, lai panāktu, ka šajā dalībvalstī tiek atzīts un izpildīts lēmums par vecāku atbildību, ko ir pieņēmusi citas dalībvalsts tiesa?

Saskaņā ar *Padomes Regulu (ES) Nr. 2019/1111 (2019. gada 25. jūnijs) par jurisdikciju, lēmumu atzīšanu un izpildi laulības lietās un lietās par vecāku atbildību un par bērnu starptautisko nolaupīšanu (pārstrādāta redakcija)* (turpmāk — *regula "Brisele IIb"*) ikviens lēmums lietās par vecāku atbildību, ko pieņēmusi citas Eiropas Savienības valsts (izņemto Dāniju) tiesa, principā tiek likumīgi atzīts Luksemburgā. Citiem vārdiem sakot, šādi lēmumi tiek atzīti bez kādas īpašas procedūras.

Lēmums lietās par vecāku atbildību, ko pieņēmusi citas Eiropas Savienības dalībvalsts tiesa un kas ir izpildāms minētajā dalībvalstī, ir izpildāms Luksemburgā bez izpildāmības pasludināšanas. Lai izpildītu šādu lēmumu, puse, kas pieprasa izpildi, kompetentajai iestādei, kas ir atbildīga par izpildi, iesniedz:

a) lēmuma kopiju, kas atbilst nosacījumiem, pēc kuriem var konstatēt tā autentiskumu; un

b) atbilstošu apliecību, kas izdota saskaņā ar regulas "*Brisele IIb*" 36. pantu.

Par izpildi atbildīgā kompetentā iestāde var arī pieprasīt apliecības brīvā teksta laukā esošā tulkojamā satura tulkojumu un lēmuma tulkojumu.

Jāņem vērā, ka lēmumi par saskarsmes tiesībām un bērna atpakaļatdošanu tiek atzīti bez iespējas pret tiem iebilst (izņemot, ja lēmums ir nesavienojams ar turpmāku lēmumu), un tos izpilda bez izpildāmības pasludināšanas. Lai izpildītu šādu lēmumu, puse, kas pieprasa izpildi, kompetentajai iestādei, kas ir atbildīga par izpildi, iesniedz:

a) lēmuma kopiju, kas atbilst nosacījumiem, pēc kuriem var konstatēt tā autentiskumu; un

b) atbilstošu apliecību, kas izdota saskaņā ar regulas "*Brisele IIb*" 47. pantu.

Par izpildi atbildīgā kompetentā iestāde var arī pieprasīt apliecības brīvā teksta laukā esošā tulkojamā satura tulkojumu un lēmuma tulkojumu.

16 Kurā šīs dalībvalsts tiesā ir jāvērsas, lai apstrīdētu lēmuma atzīšanu un izpildi vecāku atbildības lietā, ja lēmumu ir pieņēmusi citas dalībvalsts tiesa? Kāda procedūra ir piemērojama šādos gadījumos?

Saskaņā ar regulu "*Brisele IIb*" ikviena ieinteresētā persona var, izmantojot pavēsti, iesniegt rajona tiesai, kas izskata civillietas, pieteikumu par atzīšanas atteikumu vai pieteikumu par izpildes atteikumu saistībā ar citas Eiropas Savienības dalībvalsts tiesas pieņemtu lēmumu lietās par vecāku atbildību. Šai personai jāizmanto tiesā akreditēta advokāta pakalpojumi.

Atzīšanas atteikuma un izpildes atteikuma pamatojumi ir minēti regulas "*Brisele IIb*" 39. un 41. pantā.

Jebkura no pusēm var rajona tiesas, kas izskata civillietas, lēmumu pārsūdzēt apelācijas tiesā, kas izskata civillietas. Kasācijas sūdzību par apelācijas tiesas, kas izskata civillietas, lēmumu var iesniegt kasācijas tiesā (*Cour de Cassation*).

17 Kādus tiesību aktus piemēro tiesa, izskatot lietu par vecāku atbildību, ja bērns vai lietā iesaistītās puses nedzīvo šajā dalībvalstī vai ja tiem ir dažādas valstspiederības?

Atsevišķi skatāms jautājums par to, kuras valsts tiesības tiesa piemēros, un jautājums par to, kurai tiesai ir jurisdikcija. Jurisdikcija lietās par vecāku varu ir tās valsts tiesām, kurā ir bērna pastāvīgā dzīvesvieta (regulas "*Brisele IIa*" 8. pants un Hāgas 1996. gada 19. oktobra Konvencijas par jurisdikciju, piemērojamiem tiesību aktiem, atzīšanu, izpildi un sadarbību attiecībā uz vecāku atbildību un bērnu aizsardzības pasākumiem 5. pants). Piemērojamos tiesību aktus nosaka minētā Hāgas Konvencija. Bērna valstspiederībai nav nozīmes. Par bērna personas un mantas aizsardzības pasākumu īstenošanu atbild tās līgumslēdzējas valsts iestādes, kurā atrodas bērna pastāvīgā dzīvesvieta; Luksemburgā par to atbild ģimenes lietu tiesnesis. Uz vecāku varas īstenošanu attiecas tās valsts tiesības, kurā atrodas bērna pastāvīgā dzīvesvieta, vai — ja bērna pastāvīgā dzīvesvieta mainās — tās valsts tiesības, kurā atrodas jaunā pastāvīgā dzīvesvieta.

Noderīgas saites

[Brošūra par vecāku varu](#)

[Legilux](#)

Šī lapa ir daļa no tīmekļvietnes [Tava Eiropa](#).

Mēs labprāt uzzinātu jūsu [atsauksmes](#) par sniegtās informācijas lietderību.

This webpage is part of an EU quality network

Lapa atjaunināta: 05/04/2023

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviešus kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietverto vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.